

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

Liite 1: Sisällys

Tunnetut kohteet: Kristiinankaupunki	3
[1] Lappfjärd-Mossatået (409010048)	3
[2] Lappfjärd-Risåsen N (409010039).....	5
[3] Lappfjärd-Storåsen (409010038)	7
[4] Lappfjärd-Storåsen W (409010006).....	9
[5] Kyttåkersbacken 2 (1000007588)	10
[6] Lappfjärd-Norrviken (409010026)	12
[7] Norrviken 2 (1000007586).....	13
[8] Lappfjärd-Hemstranden (409010033)	14
[9] Lappfjärd-Holmmossen (409010020)	15
[10] Lappfjärd-Tornberget (409010019).....	16
[11] Lappfjärd-Stugmossen (409010025).....	19
[12] Lappfjärd-Stugmossen B (409010056).....	20
[13] Lappfjärd-Stugmossen 3 (409010057).....	22
[14] Lappfjärd-Lunmossen (409010017).....	23
[15] Lappfjärd-Starrängen (409010016)	24
[16] Lappfjärd-Sandheden (409010024)	25
[17] Lappfjärd-Granliden (409010035)	26
[18] Lappfjärd-Högberget/Paulakangas (409010022).....	29
[19] Lappfjärd-Träskenda (409010049).....	30
[20] Lappfjärd-Björnåsen (409010036)	31
[21] Lind 2 (1000007616)	33
[22] Lappfjärd-Sottåsen (409010042)	34
[23] Lappfjärd-Rävåsen (409010044).....	35
[24] Lappfjärd-Rävåsen 2 (409010046).....	37
[25] Lappfjärd-Mössåsen/Kornbäcken (409010045)	39
Tunnetut kohteet: Isojoki.....	44
[26] Lakiakangas (151010065)	44
[27] Riihijärvi (151010064).....	46
Irtolöydöt.....	48
[28*] Stenbacka (irtolöytö, ei muinaisjäänös)	48
Uudet kohteet, muinaisjäänökset ja irtolöydöt.....	49
[29] Storåsberget N (Kristiinankaupunki).....	49
[30] Storåsberget S (Kristiinankaupunki)	56
[31] Stenbergen E (Kristiinankaupunki)	57

**KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012**

[32] Kärmeskangas (Kristiinankaupunki).....	60
[33] Maunulankangas (Kristiinankaupunki)	61
[34*] Kiviluhdankangas (Isojoki)	63
Uudet kohteet, muut kohteet.....	64
[35*] Kristiinankaupunki: Lerviken Savilahti	64
[36*] Kristiinankaupunki: Eriksback	66
[37*] Kristiinankaupunki Lamminpää - Maunula	67
[38*] Kristiinankaupunki Propsmossen.....	69
[39*] Kristiinankaupunki: Stenbergen N	71
[40*] Kristiinankaupunki: Påskträsket.....	74

* näitä kohteita ei tulkittu muinaisjäännöksi

Tunnetut kohteet: Kristiinankaupunki

[1] Lappfjärd-Mossatået (409010048)

Liite 2: kartta 4

Muinaisj.tyyppi:	muinaisjäännösryhmät
Tyyppin tarkenne:	ei määritelty
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1
1. Ajoitus:	kivikautinen
Ajoitustarkenne:	ei määritelty
2. Ajoitus:	pronssikautinen
Ajoitustarkenne:	ei määritelty
Koordinaatit:	
ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit	N 6909600 E 221421
Koord.selite:	Gps -koordinaatit metsäautotien löytöpaikasta
Etäisyystieto:	Lapväärtin kirkosta 7,1 km kaakkoon
Peruskartta:	123211 Dagsmark
Tutkimukset	1997 Mirja Miettinen tarkastus 2006 Vesa Laulumaa inventointi 2008 Johanna Seppä ja Heini Hämäläinen tarkastus
Löydöt:	KM 30385 Asuinpaikkalöytöjä KM 37395 Asuinpaikkalöytöjä

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Bergåsenin pohjoisreunalla, Dagsmarkista ja Lapväärtinjoesta n. 2 km etelään. Maasto viettää hyvin loivasti pohjoiseen. Maaperä on hiekkaista moreenia ja kasvillisuus on tiheää kuusivaltaista sekametsää. Röykkiöt sijaitsevat asuinpaikan itäpuolisella kalliolla Bymossenin lounaisreunassa. Asuinpaikan arvellaan ulottuvan kallion ja Risåsenin hiekkakuoppien väliselle alueelle. Alueen laajuus on noin 400 x 300 metriä.

Kohdetta n. luoteis-kaakko suunnassa halkovalta metsäautotieltä ja sen ojanleikkauksista on tehty löytöjä parinkymmenen metrin matkalta. Kohteen leveys on luultavasti jopa parisataa metriä sillä n. 150 metrin päässä länteen olevasta hiekanoton koekuopasta on myös löytöjä. Röykkiöt sijaitsevat viereisen kallioharjanteen länsireunassa ketjussa. Röykkiöitä on yhteensä 6 kpl ja ne ovat 3-4 metriä pitkiä ja pari metriä leveitä. Röykkiöt ovat matalia, sammalen ja jäkälän peittämiä. Vuoden 2008 tarkastuksessa Risåsenin hiekkakuopan itäreunalta löytyi maanpinnalta kivitaltta KM 37395 ja paikalla oli näkyvissä paljon kvartsia. Hiekkakuopan reunalla, osin jo hajonneena oli myös samantapainen pitkänomainen kivikasa kuin viereisessä Lappfjärd-Risåsen N muinaisjäännöskohteessa. Taltan löytöpaikan koordinaatit ovat p=6912472, i=3221195 ja kiviröykkiön päädyt p=6912506, i= 3221198 ja p= 6912516, i= 3221188. Röykkiöstä ei voi varmuudella sanoa onko se esihistoriallinen rakennelma vai hiekkakuopasta raivattuja kiviä. Kivet ovat sammalen peittämiä.

25.9.2012:

Kohteen kunto vastaa vuoden 2008 tilannetta.

**KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012**

Kuva 1. Lappfjärd-Mossatäetin (409010048) muinaisjännösalueetta syksyllä 2012 25.9.2012.

[2] Lappfärd-Risåsen N (409010039)

Liite 2: kartta 4

Muinaisj.tyyppi:	muinaisjäännösryhmät
Tyypin tarkenne:	ei määritelty
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	3
1. Ajoitus:	kivikautinen
Ajoitustarkenne:	ei määritelty
2. Ajoitus:	pronssikautinen
Ajoitustarkenne:	ei määritelty
Koordinaatit:	
ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit	N 6909761 E 220992 Z = 40,00 - 45,00
Koord.selite:	keskikoordinaatti, mitattu peruskartalta
Etäisyystieto:	Lapväärtin kirkosta 6,7 km kaakkoon
Peruskartta:	123211 Dagsmark
Tutkimukset:	1981 Mirja Miettinen tarkastus 1997 Mirja Miettinen tarkastus 2008 Johanna Seppä ja Heini Hämäläinen inventointi

Löydöt

KM 21004 Asuinpaikkalöytöjä
KM 37394:1-4 Asuinpaikkalöytöjä

Kuvaus:

Kohde sisältää alakohteet kivi- tai pronssikautinen asuinpaikka (Risåsen N 1) ja 2 tai 3 kiviröykkiötä (Risåsen N 2). Kohde sijaitsee Bergåsenin ja Storåsenin välissä, Risåsenin suuren soranottoalueen luoteispuolella ja aivan Dagsmarkin ja Lapväärtin kylien rajalla. Hiekkakuopan länsipuolella kulkee voimajohtolinja ja maasto on suurelta osin kaiveltua ja rikkonaista. Hiekkakuopan pohjoispuolella on pohjoiseen laskeva kangasmetsätasanne. Hiekkakuopan pohjois- ja itäreuna näyttää olevan pois käytöstä ja reunat kasvavat nuorta puustoa.

Hiekkakuopan kuoritusta osasta on löydetty tarkastuksen yhteydessä v. 1979 todennäköisesti Kiukaisten kulttuurin keramiikkaa. Asuinpaikka lienee suurimmaksi osaksi tuhoutunut, mutta laajuuden ja kunnon toteaminen vaatii koekaivauksen.

Vuoden 2008 inventoinnissa koekuopitettiin hiekkakuopan länsi- ja pohjoispuolella. Länsipuolella on peruskartassa muinaisjäännösmerkki, mutta tältä osalta ei saatu mitään havaintoja muinaisjäännöksestä. Sähkölínjan länsipuolelta se on mahdollisesti kokonaan tuhoutunut. Voimajohtolinjan itäpuolella maasto on ilmeisesti ehjempää eikä hiekanotto ole vielä kokonaan tuhonnut sitä. Rinne laskee pohjoiseen ja hiekkakuopan reunalla on tasanne, jonka jälkeen maasto laskee jyrkemmin. Asuinpaikka näyttäisi rajautuvan tasanteelle nykyiselle hiekkakuopan reunalle eikä ulottuisi alas pohjoiseen suon reunaan. Asuinpaikan kooksi arvioitiin 150 x 100 m. Hiekkakuopan pohjoisreunassa on näkyvissä löytöjä. Asuinpaikan koko laajuutta ei ole määritetty koekuopin, ainoastaan sähkölínjan vaikutusalueella

25.9.2012:

Kohteen kuvaus vastaa vuoden 2008 tilannetta. Asuinpaikan laajuus on sähkölínjan vaikutusalueella arvioitu vuonna 2008, joka pitää yhä paikkansa. Kohteen laajuuden ja kunnon toteaminen vaatii koekaivauksen.

**KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012**

Jos voimajohtolinja rakennetaan nykyisen itäpuolelle ja pylväiden paikat siirtyvät, jatkotutkimukset ovat tarpeellisia. Nykyiset pylväänpaikat näyttäisivät ohittavan asuinpaikan, asuinpaikka jää niiden väliin itäpuolelle. Linjan länsipuolella saattaa olla jäljellä ainoastaan rikkonaisia osia asuinpaikasta.

Kuva 2. Lappfärd-Risåsen N (409010039) asuinpaikka suunnittelulla voimajohtolinjalla. Huomaa puissa valkeat merkinnät.

Kuva 3. Lappfärd-Risåsen N (409010039) asuinpaikka, näkymä kohti etelää. Taustalla hiekkakuoppa ja nykyinen voimajohtolinja.

[3] Lappfjärd-Storåsen (409010038)

Liite 2: kartta 4

Muinaisj.tyyppi:	asuinpaikat
Tyyppin tarkenne:	asumuspainanteet
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	16
Ajoitus:	kivikautinen
Ajoitustarkenne:	ei määritelty
Koordinaatit:	
ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit	N 6909854 E 220334 Z = 55,00 -: 60,00
Koord.selite:	Painanteen 1 gps-koordinaatit
Etäisyystieto:	Kohde sijaitsee n. 6 km Lapväärtin kirkosta kaakkoon
Peruskartta:	123211 Dagsmark
Tutkimukset:	1979 Mirja Miettinen tarkastus 2006 Vesa Laulumaa inventointi 2006 Kaisa Lehtonen tarkastus
Löydöt	KM 21000 Asuinpaikkalöytöjä

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Storåsenin pohjoispäässä ja sen itärinteellä, Lapväärtinjoesta n. 1,5 km etelään. Harju on paikoin lohkarainen ja maaperä on moreenia. Osa kohteesta on hakkuuaukealla, osa hakkuuaukean eteläpuolisessa tiheässä mäntytaimikossa. Kohteen itäpuolitse kulkee metsäautotie. Miettisen mukaan alueella on 18 painannetta, mutta inventoinnissa löytyi vain 15, joiden lisäksi yksi on länsirinteessä (nro 12). Osa pienemmistä painanteista on tiheässä taimikossa, joten niiden havaitseminen ja hahmottaminen on vaikeaa. Hakkuun yhteydessä osa painanteista on hieman vaurioitunut, kun niiden läpi on ajettu metsäkoneella ja maa on rikkoutunut, tätä raporttia tehdessä asiaa vielä selvitetään. Seuraavassa lyhyt kuvaus painanteista.

Painanne nro 1: halkaisija 2 m, syvyys 0,5; 2. halk. 10 m, vallit, syv. n .1 m.; 3. halk. 8 m, ei selviä valleja, syv. n. 1 m.; 4. halk. 8 m, hieman valleja etelä- ja länsireunalla, syv. 1 m; 5. halk. 8 m, vallit, syv. 1 m; 6. halk. 8 m, vallit osittain, syv. 1,2 m, ajettu läpi metsäkoneella; 7. kuten edellinen; 8. halk 8 m, syv. 1 m, puusto jätetty painanteeseen, keskellä yksi tuulenkaato; 9. halk. 8 m, syv. 1 m, painanteessa tuulenkaato ja sen läpi on ajettu metsäkoneella; 10. halk. 10 m, syv. 1 m, puusto jätetty; 11. halk. 8 m, syv. 0,8 m, puusto jätetty; 12. halk. 3 m, n. 0,4 m syvä kuopanne länsirinteessä; 13-16 edellisiä pienempiä painanteita tiheässä mäntytaimikossa, halkaisija n. 5-6 m. HUOM! v. 1979 karttaan merkitty yksi painanne tien itäpuolelle, sitä ei nyt löytynyt. On mahdollista, että painanne on tuhoutunut uutta tietä tehdessä.

Kohde ajoittuu korkeutensa perusteella tyypillisen kampakeramiikan loppupuolelle ja myöhäiskampakeramiikan aikaan. Keramiikkaa ei kuitenkaan ole löytynyt.

Asumuspainanteita on vahingoitettu metsänhoitotöissä 2002 ja 2003. Tarkastuksessa 2006 ainakin viiden asumuspainanteen yli oli ajettu metsätyökoneilla. Painanteissa oli näkyvissä selvät ajourat ja painanteiden reunamat olivat vahingoittuneet yliajettaessa.

25.5. & 25.9.2012:

Kohteen kuvaus vastaa vuoden 2012 tilannetta. Kohdetta ei varsinaisesti tarkastettu tai rajattu, koska sen alueelle ei kohdistu rakentamista.

**KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012**

Asuinpaikan lounaispuolelle noin 40 m etäisyydelle on suunnitteilla voimala, jonka tarkemman suunnittelun ja rakentamisen aikana asuinpaikan rajausta tulee ottaa huomioon. Voimala on suunnitteilla kiviseen luoteeseen viettävään rinteeseen, jonne koekuoppien kaivaminen oli hankalaa. Kivikautisen asuinpaikan etelä- ja lounaispuolella havaittiin rakkakuoppia, jotka on kuvattu tämän raportin kohteena Storåsberget [32].

Kuva 4. Kivikkoista rinnettä muinaisjännöksen Lappfjärd-Storåsen (409010038) lounaispuolella. Tälle alueelle on suunnitteilla voimala nro 5. Alue soveltuu huonosti koekuopitettavaksi, koska se on melko kivistä. Alueella on rakkakuoppia [raportin kohde 32]. 25.9.2012.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

[4] Lappfjärd-Storåsen W (409010006)

Liite 2: kartta 4

Muinaisj.tyyppi:	hautapaikat
Tyyppin tarkenne:	hautaröykkiöt
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	2
Ajoitus:	rautakautinen
Ajoitustarkenne:	ei määritelty
Koordinaatit:	
ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit	N 6909535 E 219109 Z = 23,00
Koord.selite:	Gps-koordinaatit röykkiöstä 1.
Etäisyystieto:	Kohde sijaitsee 5,4 km Lapväärtin kirkosta kaakkoon
Peruskartta:	123211 Dagsmark
Tutkimukset:	1903 Julius Ailio kaivaus 1977 Markku Torvinen inventointi 2006 Vesa Laulumaa inventointi

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Storåsenin länsipuolella kostealla metsäalueella kahden metsäpalstan rajalla. Kasvillisuus on kuusivaltaista sekametsää, aluskasvillisuus on heinää. Röykkiö 1 on läpimitaltaan n. 12 m ja korkeus on n. 1m. Röykkiössä on muutamia kuoppia. Röykkiö 2 on em. kymmenkunta metriä länteen. Halkaisijaltaan se on n. 7 m ja korkeutta röykkiöllä on n. 0,5. Molemmat röykkiöt ovat sammalen peitossa.

5.9.2012:

Röykkiöt sijaitsevat metsäpalstalla 287-407-7-126. Eteläisempi metsäpalsta (287-407-7-21) on hiljattain avohakattu välittömästi röykkiöiden eteläpuolelta. Muuten röykkiöiden kuvaus vastaa laulumaan kuvausta. Röykkiön lähiympäristöä ja erityisesti niiden länsipuolella olevia alueita tarkastettiin. Tunteuttomia rakenteita ei havaittu.

Kuva 5. Kohde Lappfjärd-Storåsen W sijaitsee metsäpalstojen rajalla. Lounaanpuoleinen metsäpalsta (vasemmalla) on hiljattain avohakattu.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

[5] Kyttåkersbacken 2 (1000007588)

Liite 2: kartta 4

Muinaisj.tyyppi:	asuinpaikat
Tyyppin tarkenne:	ei määritelty
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	kivikautinen
Ajoitustarkenne:	ei määritelty
Koordinaatit:	
ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit	N E Z 40

Koord.selite:	Kohteen arvioitu keskipiste
Etäisyystieto:	Lapväärtin kirkosta 8,1 km kaakkoon
Peruskartta:	123210 Kärjenkoski
Tutkimukset:	

2006 Vesa Laulumaa inventointi
2008 Johanna Seppä ja Heini Hämäläinen inventointi

Löydöt:

KM 36528:1-4 Asuinpaikkalöytöjä

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Storsjön laaksossa, Kyttåkernin eteläosassa Sandvikenin länsipuolella. Maasto on hiekkapohjaista peltoa. Asuinpaikka on sijainnut eteläänpäin pistävän niemekkeen itäpuolella. Kivikautista asuinpaikkamateriaalia on löydetty em. pellolta n. 350 x 100 metriä kokoiselta alueelta ja erityisesti läheltä metsänreunaa olevalta osalta. Korkeutensa puolesta asuinpaikka kuuluu kivikauden loppuvaiheeseen, todennäköisesti Kiukaisten kulttuurin aikaan, kuten useat Storsjön alueen kivikautisista kohteista.

Vuoden 2008 inventoinnissa tarkastettiin asuinpaikan pohjoispäätä voimajohdon rakennustöiden takia. Viljelyksessä olevaa peltoa ei voitu koekuopittaa, joten asuinpaikan laajuudesta ei saatu varmistusta. Metsään, Norrvikintien pohjoispuolelle tehdyt koekuopat olivat löydöttömiä

2012:

Tilanne vastasi maastossa vuoden 2008 havaintoja.

**KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012**

Kuva 6. Kivikautinen asuinpaikka Kyttåkersbacken 2 (1000007588) voimalinjan kohdalla.

Kuva 7. Kivikautinen asuinpaikka Kyttåkersbacken 2 (1000007588) voimalinjan kohdalla.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

[6] Lappfjärd-Norrviken (409010026)

Liite 2: kartta 4

Muinaisj.tyyppi: asuinpaikat

Tyyppin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 1

Lukumäärä: 1

Ajoitus: kivikautinen

Ajoitustarkenne: ei määritelty

Koordinaatit:

ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit N 6908072

E 220877

Koord.selite:

Etäisyystieto: Kohde sijaitsee Lapväärtin kirkosta 8,2 km kaakkoon

Peruskartta: 123210 Kärjenkoski

Tutkimukset:

1967 Ari Siiriäinen? tarkastus

1977 Markku Torvinen inventointi

Löydöt:

KM 20109 Asuinpaikkalöytöjä

KM 20340 Asuinpaikkalöytöjä

KM 27531 Kynsitalta

Kuvaus:

Kohde sijaitsee n. 1,5 km Korsbäckin kylän luoteispuolella Norrvikenissä. Alue on Lillån jokilaaksoa, joka muodostui Merijärven kuivattamisesta. Kohde sijaitsee n. 1,4 km Lillästä länteen.

Löytöalue noudattelee 40 m korkeuskäyrää ja on n. 300 m pitkä ja 50-100 m leveä.

Keramiikkalöytöjen ja rannankorkeuden perusteella kyseessä on Kiukaisten kulttuurin aikainen asuinpaikka

2012

Kohdetta ei tarkastettu.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

[7] Norrviken 2 (1000007586)

Liite 2: kartta 4

Laji:	kiinteä muinaisjäänös
Muinaisj.tyyppi:	asuinpaikat
Tyypin tarkenne:	ei määritelty
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	kivikautinen
Ajoitustarkenne:	ei määritelty
Koordinaatit:	
ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit	N 6908043 E 220576 Z = 40,00 - 42,00
Koord.selite:	Kohteen arvioitu keskikoordinaatti
Etäisyystieto:	Kohde sijaitsee 7,6 km kaakkoon Lapväärtin kirkosta
Peruskartta:	123210 Kärjenkoski
Tutkimukset:	
	2006 Vesa Laulumaa inventointi
Löydöt:	
	KM 36526:1-2 Asuinpaikkalöytöjä

Kuvaus:

Kohde sijaitsee n. 2 km Korsbäckin luoteispuolella Norrvikenin alueella. Asuinpaikka on hiekkaisella alueella pellon yläreunassa. Noin 300 metriä kohteesta itään on aiemmin tunnettu Lappfjärd-Norrviken, kivikautinen asuinpaikka. Norrviken 1 on röykkiökohde n. 600 metriä kohteesta itäkaakkoon. Lisäksi n. 200 metriä kohteen eteläpuolella on kivikautinen asuinpaikka Lappfjärd-Hemstrand, joka sijaitsee hieman ylempänä n. 45 metrin korkeuskäyrän tuntumassa. Hiekkaiselta pellon osalta noin 150 metrin matkalta löytyi kvartsiytimiä- ja iskoksia.

2012:

Kohdetta ei tarkastettu kesällä 2012.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

[8] Lappfjärd-Hemstranden (409010033)

Liite 2: kartta 4

Muinaisj.tyyppi:	asuinpaikat
Tyyppin tarkenne:	ei määritelty
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	kivikautinen
Ajoitustarkenne:	ei määritelty
Koordinaatit:	
ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit	N 6907745 E 220625 Z = 40,00 - 45,00

Koord.selite:

Etäisyystieto: Kohde sijaitsee 7,8 km kaakkoon Lapväärtin kirkosta
Peruskartta: 123210 Kärjenkoski
Tutkimukset:

1977 Markku Torvinen inventointi

Löydöt:

KM 34066:1-8 Asuinpaikkalöytöjä
Satm8006; Kosrb, kk 1 esine

Kuvaus:

Kohde sijaitsee pari kilometriä Korsbäckin luoteispuolella Norrvikenissä. Lillån virtaa kaksi kilometriä kohteen itäpuolella. Alue on moreenipohjainen itään päin viettävä rinne. Kaitataltta on löytynyt Viktor Öistin asunnon läheltä perunapellosta v. 1910. Torvinen ei havainnut inventoinnissaan v. 1977 merkkejä asuinpaikasta, mutta piti mahdollisena esinelöydöstä ja sijainnista johtuen että paikalla voi olla kivikautinen asuinpaikka. Torvinen onkin luultavasti oikeassa, koska heti Hemstrandin pohjoispuoleisilta pelloilta on löytöjä sekä eteläpuolella on Bergin asuinpaikka.

2012:

Alueelle ei ole kohdistettu rakentamista. Kohdetta ei tarkastettu.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

[9] Lappfjärd-Holmmossen (409010020)

Liite 2: kartta 3

Laji:	kiinteä muinaisjäänös
Muinaisj.tyyppi:	hautapaikat
Tyypin tarkenne:	hautaröykkiöt
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	2
Ajoitus:	pronssikautinen
Ajoitustarkenne:	ei määritelty
Koordinaatit:	
ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit	N 6908436 E 217104 Z = 30,00 - 35,00
Koord.selite:	Holmmossen A:n gps-koordinaatit
Etäisyystieto:	Holmmossen A sijaitsee 5,5 km eteläkaakkoon Lapväärtin kirkosta
Peruskartta:	123207 Härkmeri
Tutkimukset:	1977 Markku Torvinen inventointi 2006 Vesa Laulumaa inventointi

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Holmmossenin suoalueen pohjoispuoleisella kallioalueella. Parisataa metriä kohteen eteläpuolella kulkee Tornbergetille menevä metsäautotie, valtatie 8 on kohteesta pari kilometriä länteen. Röykkiöt sijaitsevat kallioharjanteilla, joiden puusto on pääasiassa mäntyä ja aluskasvillisuus jäkälää/varvikkoa.

Holmmossen A:n röykkiö on laakea, kooltaan n. 7 x 9 x 0,5 m. Röykkiötä on kaiveltu keskeltä ja siinä on kuoppa, jossa kasvaa mänty. Holmmossen B on kooltaan noin 10 x 9 x 1 m. Röykkiön keskellä on kuoppa, halkaisijaltaan n. 3 m.

22.5.2012

Kohde sijaitsee kalliolla melko etäällä suunnitellusta voimalasta. Mikäli kallioalueella ei rakentamisen aikana toimita, kohde ei ole vaarassa.

Kuva 8. Lappfjärd-Holmmossen (409010020), röykkiö B. Röykkiön keskellä kasvaa mänty.

[10] Lappfjärd-Tornberget (409010019)

Liite 2: kartta 3

Muinaisj.tyyppi:	hautapaikat
Tyyppin tarkenne:	hautaröykkiöt
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	3
Ajoitus:	moniperiodinen
Ajoitustarkenne:	ei määritelty
Koordinaatit:	
ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit	N 6907087 E 215651 Z = 27,50 - 35,00
Koord.selite:	Tornberget B, röykkiön 1 gps-koordinaatit
Etäisyystieto:	Tornberget B sijaitsee 6,6 km etelään Lapväärtin kirkosta
Peruskartta:	123207 Härkmeri
Tutkimukset:	1977 Markku Torvinen inventointi 2006 Vesa Laulumaa inventointi

Kuvaus:

Kohde sijaitsee 300-800 metriä valtatie 8:sta itään kallioiden Tornbergetin laella ja sen viereisillä kallioharjanteilla, Tornbergetin läpi kulkee ajoura, joka ei kuitenkaan ole henkilöautolle ajokelpoinen. Kohde koostuu kolmesta eri röykkiöstä tai röykkiöryhmästä. Tornberget A:ssa ja C:ssa on vain yksi röykkiö, kun taas Tornberget B:ssä on neljä röykkiötä. Tornberget B:n kallioalueella esiintyy myös pirunpeltoja, joiden kivistä röykkiöt on todennäköisesti kasattu. Tornberget on kosteikkojen ympäröimä, kallioalueet kasvavat mäntyvaltaista sekametsää, aluskasvillisuus on jäkälää ja varpua. Tornberget A röykkiö on kasattu kallionyppylälle, Tornbergetin länsipuoliselle kallioharjanteelle. Röykkiön koko on n. 5 x 8 x 0,5 m ja sitä on jonkin verran hajotettu. Röykkiön itäpuolella n. 10 m on pieni kivikasa, luultavasti rajamerkki, koska kohdalla on kahden palstan raja. Rajamerkin takana on vielä epämääräinen 1 x 2 metrin kokoinen kivikasa, joka ei liene muinaisjäänös. Tornberget B:n röykkiön 1 halkaisija on n. 15 m ja korkeus n. 2 m. Röykkiö on yksi Kristiinankaupungin suurimpia. Röykkiössä on kaksi ryöstökuoppaa. Röykkiö 2 on heti em. eteläpuolella, sen koko on n. 5x5x0,7 m. Röykkiö 3 on röykkiöstä 1 luoteeseen, se on kooltaan n. 2x1,5x0,5 m. Röykkiön 1 pohjoispuolella on kraaterimainen röykkiö 4, joka on halkaisijaltaan n. 10 m, korkeus on n. 1,5 m. Tornberget C vaikuttaa melko ehjältä, se halkaisijaltaan n. 12 m, korkeus on n. 1,7 m. Röykkiön keskelle on kasattu pieni kivikasa, joka on mahdollisesti rajamerkki, sillä röykkiön on aivan kahden palstan rajalla.

22.5.2012:

Tarkemmat tarkastustoimet tehtiin kohteen osa-alueilla A ja B, joiden läheisyyteen suunniteltiin huoltotietä. Kohteet ovat melko selkeärajaisia. Eryteisesti osakohde Tornberget B on näyttävä kohde, joka vaikuttaa hyvin säilyneeltä.

Tornberget A:

Kuten aiemmassa kuvauksessa. Kohde sijaitsee lähellä tilojen rajaa, johon muut paikalla näkyvät röykkiöt liittyvät. Lisänä aiempaan kuvaukseen voidaan mainita, että röykkiön itäpuolella kuusimetsässä sijaitsee pyöreitä kuoppia joiden halkaisija on noin 1,5 m ja syvyys noin 0,5 m. Kuopat näyttäisivät sijaitsevan kiinteistön 287-407-6-100 alueella. Kuopat liittyvät metsätalouteen, eikä niitä havaintojen (koepistot) perusteella voida pitää osana muinaisjäänöstä.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

Tornberget B:

Röykkiöt sijaitsevat kallionyppylän laella ja sen itään laskevalla osalla.

Röykkiöt vastaavat vuoden 2006 kuvausta. Lisänä voidaan mainita, että röykkiöiden läheisyydessä on myös rajamerkkejä, jotka sijaitsevat nykyisten tilojen rajoilla.

Torberget C:

Ei tarkastettu

Kuva 9. Tornberget A.

Kuva 10. Tornberget, röykkiö B1.

**KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012**

Kuva 11. Rajamerkki Tornbergetin eteläosassa. Kalliolla kohdassa P = 3215614, I = 6909 919.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

[11] Lappfjärd-Stugmossen (409010025)

Liite 2: kartta 3

Muinaisj.tyyppi:	hautapaikat
Tyyppin tarkenne:	hautaröykkiöt
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	3
Ajoitus:	pronssikautinen
Ajoitustarkenne:	ei määritelty
Koordinaatit:	
ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit	N 6907192 E 218305 Z/m.mpy: 30,00
Koord.selite:	Röykkiön 1-2 gps-koordinaatit
Etäisyystieto:	Röykkiöt 1 ja 2 sijaitsevat 7 km Lapväärtin kirkosta kaakkoon.
Peruskartta:	123210 Kärjenkoski

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Stugmossenin suoalueen pohjoislaidassa, n. 5 km Träsvikistä ja valtatie 8:sta itään ja vajaa kilometri Flaggbergetistä etelälounaaseen. Kohteen itäpuolitse n. 300 metrin päässä kulkee metsäautotie. Röykkiöt 1 ja 2 sijaitsevat melko sankassa kuusivaltaisessa sekametsässä ja ovat aika vaikeasti löydettävissä. Röykkiö 3 on edellisistä 200 m pohjoiseen hakkuualueen laidassa. Alue on kosteaa sekametsää, maapohja on osin kalliota osin moreenia tai kivikkoa.

Röykkiöt 1 ja 2 ovat vierekkäin n. 2 metrin etäisyydellä toisistaan. Röykkiöt on kasattu maapohjalle ja ne ovat aika lailla kasvillisuuden peittämiä. Röykkiö 1 on halkaisijaltaan n. 7 m ja puolisen metriä korkea. Röykkiö 2 on halkaisijaltaan n. 6 m ja kehämäinen.

Röykkiö 3: P (YKJ): 6910288 I (YKJ): 3218342

25.9.2012

Röykkiöt 1 ja 2 tarkastettiin muuttuneen voimalasijoittelun johdosta. Kuten Laulumaa (2006: 119-121) toteaa, ovat röykkiöt 1 ja 2 peitteisessä maastossa. Röykkiö 3 ei tarkastettu.

Kuva 12. Lappfjärd-Stugmossen (409010025) 25.9.2012.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

[12] Lappfjärd-Stugmossen B (409010056)

Liite 2: kartta 4

Laji:	kiinteä muinaisjäänös
Vedenalainen:	ei
Muinaisj.tyyppi:	hautapaikat
Tyypin tarkenne:	hautaröykkiöt
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	3
Ajoitus:	pronssikautinen
Ajoitustarkenne:	ei määritelty
Koordinaatit:	
ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit	N 6906217 E 218895 Z = 43,00 - 45,00
Koord.selite:	Röykkiön 1 gps-koordinaatit
Etäisyystieto:	Röykkiö 1 sijaitsee 8,2 km eteläkaakkoon Lapväärtin kirkosta
Peruskartta:	123210 Kärjenkoski
Tutkimukset:	1977 Markku Torvinen inventointi 2006 Vesa Laulumaa inventointi

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Stugmossenin suoalueen itälaidalla kulkevasta metsäautotiestä n. 300 metriä itään. Röykkiöt on kasattu kallioharjanteelle. Aluskasvillisuus on jäkälää ja varpua, metsä on harvaa männikköä.

Röykkiö 1 on kooltaan n. 3 x 4 x 0,5 m. Se on koottu kallionyppylälle, kallionkolon päälle. Röykkiötä on pengottu. Röykkiö 2 on edellisestä 120 metriä koilliseen. Se on myös kasattu kallionyppylän päälle ja hajotettu n. 3 metrin alalle. Röykkiö 3 on röykkiöstä 1 n. 30 m etelään. Röykkiö on hakkuualueen laidassa. Se on halkaisijaltaan n. 4 metriä ja korkeus on puolisen metriä. Ilmeisesti hakkuutöiden yhteydessä röykkiön läpi on ajettu koneella ja se on hieman vaurioitunut laidoistaan.

Röykkiö 3: P (YKJ): 6909086 I (YKJ): 3218949

23.5.2012

Röykkiöiden kuvaus vuodelta 2006 vastaa tilannetta kesällä 2012.

Röykkiö 3 on kolmesta röykkiöstä vaikeinten havaittavissa, sillä se sijaitsee kahta muuta runsaamman kasvillisuuden keskellä ja se on vaurioitunut. Mikäli paikalle suunnitellaan voimalinjaa, tulee röykkiö ottaa huomioon suunnitelmissa. Rakentamisen aikana röykkiö olisi hyvä merkitä maastoon.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

Kuva 13. Lappfjärd-Stugmossen B (409010056), röykkiö 1. 23.5.2012

Kuva 14. Lappfjärd-Stugmossen B (409010056), röykkiö 2. 23.5.2012

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

[13] Lappfjärd-Stugmossen 3 (409010057)

Liite 2: kartta 3

Laji:	kiinteä muinaisjäännös
Muinaisj.tyyppi:	hautapaikat
Tyypin tarkenne:	hautaröykkiöt
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	pronssikautinen
Ajoitustarkenne:	ei määritelty
Koordinaatit:	
ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit	N 6906206 E 217797 Z/m.mpy: 33,00
Koord.selite:	Röykkiön gps-koordinaatit
Etäisyystieto:	Kohde sijaitsee 7,8 km eteläkaakkoon Lapväärtin kirkosta
Peruskartta:	123210 Kärjenkoski
Tutkimukset:	1977 Markku Torvinen inventointi 2006 Vesa Laulumaa inventointi

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Stugmossenin lounaispuolella olevan Sarabergenin kallioharjanteen pohjoisreunassa. Röykkiö on ladottu kallionpäälle, se on kooltaan n. 3x5x0,4 m ja sammalen peittämä.

23.5.2012

Kohteen kuvaus vastaa tilannetta toukokuussa 2012.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

[14] Lappfjärd-Lunnmossen (409010017)

Liite 2: kartta 3

Laji:	kiinteä muinaisjäänös
Muinaisj.tyyppi:	hautapaikat
Tyypin tarkenne:	hautaröykkiöt
Rauhoitusluokka:	1
Lukumäärä:	2
Ajoitus:	pronssikautinen
Ajoitustarkenne:	ei määritelty
Koordinaatit:	
ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit	N 6906373 E 217438 Z =: 32,50 - 37,50 m mpy
Koord.selite:	Röykkiön 1 gps-koordinaatit
Etäisyystieto:	Kohde sijaitsee 7,6 km eteläkaakkoon Lapväärtin kirkosta
Peruskartta:	123207 Härkmeri
Tutkimukset:	

1977 Markku Torvinen inventointi

2006 Vesa Laulumaa inventointi

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Träsvikistä ja valtatie 8:sta 2,9 km itään. Röykkiöt on kasattu Lunnmossen -nimisen suoalueen itäpuolella olevalle koillis-lounas –suuntaiselle kallioharjanteelle, sen lounaispähän. Kallioalueen kasvillisuus on jäkälää ja kituliasta männikköä.

Röykkiö 1 on kooltaan 9 x 6 x 0,8 m. Röykkiö keskellä on kuoppa ja siinä kasvaa kaksi mäntyä. Röykkiö 2 on em. n. 15 länteen. Sen halkaisija on n. 7 m ja korkeus noin puoli metriä. Röykkiö on hieman hajotettu.

23.5.2012

Kohteen kuvaus vastaa vuoden 2012 havaintoja.

Kuva 15. Lunnmossen, röykkiö 1.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

[15] Lappfjärd-Starrängen (409010016)

Liite 2: kartta 3

Laji:	kiinteä muinaisjäännös
Muinaisj.tyyppi:	hautapaikat
Tyypin tarkenne:	hautaröykkiöt
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	2
1. Ajoitus:	pronssikautinen
Ajoitustarkenne:	ei määritelty
2. Ajoitus:	rautakautinen
Ajoitustarkenne:	ei määritelty
Koordinaatit:	
ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit	N 6905512 E 216584 Z = 30,00 - 35,00 m mpy
Koord.selite:	Starrängen A:n koordinaatit mitattuna peruskartasta
Etäisyystieto:	Starrängen A sijaitsee Lapväärtin kirkosta 8,3 km etelään
Peruskartta:	123207 Härkmeri
Tutkimukset:	1977 Markku Torvinen inventointi 2006 Vesa Laulumaa inventointi

Kuvaus:

Starrängen A sijaitsee n. 2 km valtatie 8:sta itään Lunnmossenin ja Mellanträsketin välisessä maastossa kallioisella metsäharjanteella. Starrängen B sijaitsee A:sta n. 450 koilliseen olevalla metsäharjanteella.

Starrängen A:n röykkiö on pienehköistä vierinkivistä ladottu ja pitkänomainen, kooltaan n. 12x7x0,5 m. Röykkiössä on neljä ryöstökuoppaa päällä. Starrängen B on koottu sekakokoisista vierin- ja laakamaisista kivistä. Röykkiön koko on n. 7x7x0,7 m. Röykkiötä on pengottu keskeltä.

2012

Kohdetta ei tarkastettu.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

[16] Lappfjärd-Sandheden (409010024)

Liite 2: kartta 7

Muinaisj.tyyppi:	hautapaikat
Tyyppin tarkenne:	hautaröykkiöt
Rauhoitusluokka:	1
Lukumäärä:	7
Ajoitus:	pronssikautinen
Ajoitustarkenne:	ei määritelty
Koordinaatit:	
ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit	N 6902577 E 219675 Z = 63,00 - 65,00 m mpy
Koord.selite:	Eteläisimmän röykkiön, röykkiö 1, gps-koordinaatit
Etäisyystieto:	Röykkiö 7 sijaitsee 11,5 km Lapväärtin kirkosta kaakkoon
Peruskartta:	123210 Kärjenkoski
Tutkimukset:	1977 Markku Torvinen inventointi 1997 Mirja Miettinen tarkastus 2006 Vesa Laulumaa inventointi

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Uttermossan kylästä n. 2,5 km itäkoilliseen, Sandhedenin pohjois-etelä –suuntaisen kallioharjanteen itälaidassa. Alue on sammalen peittämää kivikkoa, ”pirunpeltoa” ja moreenia sekä kalliota. Puusto on mäntyvaltaista sekametsää, aluskasvillisuus on jäkälää ja varvikkoa.

Röykkiöt ovat ketjussa harjanteen itälaidassa, röykkiöltä 1 röykkiölle 7 on matkaa 430 metriä. Osa röykkiöistä on selvästi erottuvia halkaisijaltaan 6-7 m ja noin puolen metrin korkuisia, osa taas on hyvin matalia halkaisijaltaan pari kolme metriä ja sammaleen peittämiä. Inventoinnissa havaittuja röykkiöitä ei varmuudella voi liittää Torvisen röykkiöiden numerointiin.

23.5.2012

Kohde tarkastettiin ja sen havaittiin olevan kuvausta vastaavassa kunnossa. Erityisesti röykkiöiden itäpuolella havainnoitiin tien laitaa ja lounaispuolella kalliorinnettä, mutta tuloksetta.

[17] Lappfjärd-Granliden (409010035)

Liite 2: kartta 7

Muinaisj.tyyppi:	muinaisjäännösryhmät
Tyypin tarkenne:	ei määritelty
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1
1. Ajoitus:	kivikautinen
Ajoitustarkenne:	ei määritelty
2. Ajoitus:	pronssikautinen
Ajoitustarkenne:	ei määritelty
Koordinaatit:	
ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit	N 6902360 E 219965 Z = 57,50 - 60,00
Koord.selite:	Asuinpaikan koordinaatit
Etäisyystieto:	Röykkiö sijaitsee 12,3 km kaakkoon Lapväärtin kirkosta
Peruskartta:	123210 Kärjenkoski
Tutkimukset:	1978 Mirja Miettinen tarkastus 1979 Mirja Miettinen koekaivaus 1997 Mirja Miettinen tarkastus 2006 Vesa Laulumaa inventointi
Löydöt:	KM 20341 Asuinpaikkalöytöjä KM 20724 Asuinpaikkalöytöjä

Kuvaus:

Kohteessa on kaksi erillistä muinaisjäännöstä: hautaröykkiö ja kivikautinen asuinpaikka. Röykkiö sijaitsee Högberget Paulakangas kallioharjanteen pohjoisosassa ja asuinpaikka heti sen pohjoispuoleisella hiekkaisella kankaalla, joka kasvaa tiheähköä mäntytaimikkoa. Kohteen itäpuolitse kulkee metsäautotie.

Röykkiö on kooltaan hajotettu n. 10 x 5 m alalle, sen pohjoispäässä on vielä röykkiömäinen kasa kiviä, halkaisija n. 3 m ja korkeus n. puoli metriä. Röykkiössä kasvaa pari mäntyä ja se on osittain jäkälän peittämä. Asuinpaikka on kallionkärjen pohjoispuoleisella hiekkamaalla, joka on kivikaudella ollut hiekkainen rantakaista pohjoiseen aukeavan merenlahden perukassa. Mirja Miettisen tekemän koekaivauksen perusteella kyseessä on pienialainen myöhäiskampakeraaminen asuinpaikka. Inventoinnin yhteydessä havaittiin muutamia kvartsi-iskoksia n. 100 metrin matkalla hiekkakuopan tienhaarasta kaakkoon. Löytöjä ei poimittu talteen.

23.5. & 2.7.2012

Kivikautiseen asuinpaikkaa liittyviä löytöjä oli havaittavissa metsätien ojaleikkauksessa. Tien molemmin puolin kasvaa istutettua talousmetsää ja kohteen läheisyydessä sijaitsee hiekanottoaikoja. Ilmeisesti kohteen lähiympäristön maanpintaa on muokattu. Röykkiö sijaitsee Paulakankaan pohjoislaidalla olevalla avokalliolla. Röykkiön eteläpuolella havaittiin selkeitä merkkejä kalliolouhoksesta, mikä saattaa osaltaan selittää kiviröykkiön nykyasua. Laulumaa arvelee röykkiötä hajotetuksi. Röykkiö koostuu melko suurista kivistä, ja sen tulkinnessa voisi ottaa huomioon myös vaihtoehdon, että se liittyy läheisen kivilouhimon toimintaan.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

Kuva 16. Kristiinankaupunki: Lappfjärd-Granliden (409010035), kivikautinen asuinpaikka on sijainnut metsätien laidassa.

Kuva 17. Lappfjärd-Granliden (409010035) asuinpaikkaan kuuluvia iskoksia on havaittavissa tienlaidassa.

**KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012**

Kuva 18. Granlidenin kivistä kiviröykkiö, kuvattu idästä. 23.5.2012.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

[18] Lappfjärd-Högberget/Paulakangas (409010022)

Liite 2: kartta 7

Muinaisj.tyyppi:	hautapaikat
Tyypin tarkenne:	hautaröykkiöt
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	pronssikautinen
Ajoitustarkenne:	ei määritelty
Koordinaatit:	
ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit	N 6901434 E 220025 Z = 70,00 - 72,50
Koord.selite:	Röykkiön gps-koordinaatit
Etäisyystieto:	Kohde sijaitsee 13,1 km kaakkoon Lapväärtin kirkosta.
Peruskartta:	123210 Kärjenkoski
Tutkimukset:	1977 Markku Torvinen inventointi 2006 Vesa Laulumaa inventointi

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Högberget Paulakangas -nimisen kallioalueen keskivaiheilla, sen itäreunassa. Kohteen itäpuolitse, n. 100 metrin päässä, kulkee metsäautotie. Alue kasvaa mäntyvaltaista sekametsää, aluskasvillisuus on jäkälä, varpuja ja kanervaa.

Röykkiön halkaisija on n. 12 m ja korkeus n. 1 m. Röykkiöön on kaiveltu useita kuoppia, yhdessä niistä kasvaa mänty. Huom! Torvisen mukaan röykkiö on halkaisijaltaan vain 6 m, joten tieto on ristiriidassa röykkiön todellisen koon kanssa. Torvisen karttaote viittaa kuitenkin juuri tähän kohteeseen kun taas kuvallitteissa oleva röykkiö ei näytä samalta.

2012

kohde tarkastettiin inventoinnin yhteydessä. Kohteen kunto vastasi Laulumaan (2006) kuvausta.

Kuva 19. Lappfjärd-Högberget/Paulakangas (409010022).

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

[19] Lappfjärd-Träskenda (409010049)

Liite 2: kartta 6

Muinaisj.tyyppi: asuinpaikat
Tyypin tarkenne: ei määritelty
Rauhoitusluokka: 2
Lukumäärä: 1
Ajoitus: kivikautinen
Ajoitustarkenne: ei määritelty

Koordinaatit:
ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit N 6903918
E 221797
Z = 40,00 - 42,00

Koord.selite: Kohteen keskikohdan koordinaatit
Etäisyystieto: Lapväärtin kirkosta 11,5 km kaakkoon
Peruskartta: 123210 Kärjenkoski
Tutkimukset:

1997 Mirja Miettinen, tarkastus
2006 Vesa Laulumaa, inventointi
2008 Johanna Seppä ja Heini Hämäläinen, inventointi

Löydöt:

KM 30127 Asuinpaikkalöytöjä
KM 30379 Asuinpaikkalöytöjä
KM 34070:1-2 Asuinpaikkalöytöjä
KM 36533:1-3 Asuinpaikkalöytöjä

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Korsbäckin Kärjenkosken kosken kylien välissä Kärjenjoesta n. 250 metriä itään, länteen päin viettävällä pellolla ja mahdollisesti sen itäpuoleisessa metsässä. Maaperä on hiekkaa. Joki tekee paikalla jyrkän mutkan. Joen ja pellon välissä kulkee tie. Asuinpaikka on tien itäpuolisessa pellossa tien ja metsän välissä.

Kohde on laaja kivikautinen asuinpaikka. Löytöjä on n. 600 metrin matkalla 40 metrin korkeuskäyrän tuntumassa. On mahdollista että osa asuinpaikkaa on säilynyt pellon itäpuoleisessa metsässä.

Korkeutensa puolesta asuinpaikka kuuluu Kiukaisten kulttuurin aikaan. Vuoden 2006 inventoinnissa kvartseja havaittiin erityisesti kohteen eteläpäässä olevan ladon tuntumassa.

Vuonna 2008 koekuopitettiin asuinpaikan itäpäässä metsässä voimajohtolinjan molemmin puolin.

Asuinpaikka ei näytä ulottuvan metsään johtolinjalle, mutta kylläkin hyvin lähelle sitä lännessä, ainakin ladolle asti. Näyttää siltä, että parhain tasaisin hiekka-alue on raivattu pelloksi ja asuinpaikka osuu suurin piirtein samalle alueelle. Metsän puolella maaperä oli hyvin kivistä.

5.7.2012

Jäännöksestä oli tehty ajanmukaisia havaintoja vuonna 2008. Vuonna 2012 tarkastettiin erityisesti suunnitellun voimajohtolinjan kohtaa muinaisjäännöksen itäpuolella.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

[20] Lappfjärd-Björnåsen (409010036)

Liite 2: kartta 6

Muinaisj.tyyppi:	asuinpaikat
Tyyppin tarkenne:	ei määritelty
Rauhoitusluokka:	1
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	kivikautinen
Ajoitustarkenne:	ei määritelty
Koordinaatit:	
ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit	N 6902444 E 222032 Z= 60,00 - 65,00
Koord.selite:	laajan muinaisjäänösalueen alueen pohjoispää
Etäisyystieto:	Kohteen pohjoispää sijaitsee 13 km kaakkoon Lapväärtin kirkosta
Peruskartta:	123210 Kärjenkoski
Tutkimukset:	1978, Mirja Miettinen , tarkastus 1980, Markus Hiekkanen koekaivaus 1981, Markus Hiekkanen, koekaivaus 1995, Vesa Laulumaa, koekaivaus 1997, Mirja Miettinen, tarkastus 2006, Vesa Laulumaa, inventointi 2008, Johanna Seppä ja Heini Hämäläinen, inventointi
Löydöt:	KM 20342 Asuinpaikkalöytöjä KM 26222 Asuinpaikkalöytö KM 28696 Asuinpaikkalöytö KM 28981 Asuinpaikkalöytö KM 28983 Tuuran teelmä KM 29688 Aspl. KM 31876:1-6 Asuinpaikkalöytöjä KM 32459 Asuinpaikkalöytöjä KM 37393:1-3 Asuinpaikkalöytöjä KM 38228:1-2 Asuinpaikkalöytöjä

Kuvaus:

Kohde sijaitsee n. 500 m Kärjenjoen länsipuolella, Maunulankankaan itäreunalla. Maasto on enimmäkseen hiekkapohjaista mäntykangasta, joka muuttuu hieman ylempänä kohteen länsipuolella kallioiseksi ja lohkareiseksi sekä itää päin mentäessä alempana kosteammaksi. Inventoinnissa kohteen pohjoispäässä hakkuuaukean kohdalla erottui kolme selvää rantaterassia. Kohteen länsireunan tuntumassa kulkee hiekkatie Dagsmarkista Kärjenkoskelle. Kyseessä on laaja-alainen asuinpaikka, joka ulottuu n. kilometrin pitkänä ja 100-200 metriä leveänä vyöhykkeenä pitkin muinaisen merenlahden länsireunaa. Kohteen pohjoisosassa kasvaa paikoin tiheää mäntytaimikkoa, etelään mentäessä puusto muuttuu kuusikoksi.

Kaivaus- ja irtolöytöjen joukossa mm. tyypillistä kampakeramiikkaa, Jäkärän keramiikkaa ja myöhäiskampakeramiikkaa. Punamultahautoista löytyi mm. meripihkanappi. Vuosien 1980-81 koekaivauksissa paljastui myös punamultahautakalmisto, josta vain kolme hautaa on tutkittu.

**KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012**

Kohteen tarkka rajaaminen vaatisi koekaivauksia. Kohde on siinä määrin hyvin säilynyt, että sitä voi pitää tutkimuksellisesti ehkä tärkeimpänä Kristiinankaupungin kivikautisista kohteista.

2012

Kohde tarkastettiin voimajohtoinventoinnin yhteydessä heinäkuussa 2012. Inventoinnissa keskityttiin voimalinjan lähiympäristöön, jossa ei tehty uusia havaintoja.

Muuta

Mikäli voimajohto sijoitetaan kallion itäpuolelle, se todennäköisesti osuu asuinpaikkaan vain aivan asuinpaikan pohjoispäässä. Muuten linjan ja asuinpaikan välille jää 30 – 70 metriä. Vuonna 2008 asuinpaikan pohjoispään kohdalla olevan voimajohtopylvään viereen kaivetusta koekuopista ei löytynyt mitään, mutta koska löydöllinen koekuoppalinja 3 oli vain muutaman kymmenen metrin päässä, alueella tarvitaan todennäköisesti lisätutkimuksia, mikäli pylväs tulee nykyisen voimajohdon itäpuolelle.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

[21] Lind 2 (100007616)

Liite 2: kartta 4

Muinaisj.tyyppi:	asuinpaikat
Tyyppin tarkenne:	ei määritelty
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	kivikautinen
Ajoitustarkenne:	ei määritelty
Koordinaatit:	
ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit	N 6902444 E 222032 Z = 60,00 - 65,00
Koord.selite:	laajan muinaisjäännösalueen alueen pohjoispää
Etäisyystieto:	Kohteen pohjoispää sijaitsee 13 km kaakkoon Lapväärtin kirkosta
Peruskartta:	123210 Kärjenkoski
Tutkimukset:	
	2006, Vesa Laulumaa, inventointi
Löydöt:	
	KM 36531 Asuinpaikkalöytöjä

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Norvikenin eteläpuolella Lindin tilasta n. 500 metriä pohjoiseen ja Solbergin tilasta parisataa metriä etelään. Lillån uoma on kohteesta noin kilometrin verran itään. Kohteen halki kulkee maantie. Inventoinnissa v. 2006 löydettiin neljä kvartsi-iskosta tien länsipuoliselta pellolta, sen eteläosasta

2012

Kohdetta ei tarkastettu

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

[22] Lappfjärd-Sottåsen (409010042)

Liite 2: kartta 5

Muinaisj.tyyppi: hautapaikat

Tyyppin tarkenne: hautaröykkiöt

Rauhoitusluokka: 2

Lukumäärä: 3

Ajoitus: pronssikautinen

Ajoitustarkenne: ei määritelty

Koordinaatit:

ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit N 6910247

E 224562

Z = 62,50

Koord.selite: Röykkiön gps-koordinaatit

Etäisyystieto: Kohde sijaitsee 9,6 km itäkaakkoon Lapväärtin kirkosta

Peruskartta: 123211 Dagsmark

Tutkimukset

1980 Mirja Miettinen tarkastus

2006 Vesa Laulumaa inventointi

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Sottåsenin pohjoisosassa n. 3 km itään Dagsmarkista, Ämmänkankaalle vievän metsäautotien vieressä, sen pohjoispuolella. Maasto röykkiön ympäristössä on melko tasaista mäntyvaltaista sekametsää. Maaperä on moreenia. Ison silmäkiven (siirtolohkare) ympärille kasattu, koko n. 12 x 8 x 0,5 m. Röykkiön itä- ja pohjoisvuilla on kehämäinen kiveys. Röykkiötä on ilmeisesti hieman kaiveltu. Miettinen mainitsee toisen röykkiön jäänteet tienlaidassa muutaman metrin päässä ojanleikkauksessa, mutta nyt tien vierusta kasvoi nuorta kuusikkoa eikä kiveystä erottunut.

2012

Röykkiön kunto vastasi aiempaa kuvausta. Toista röykkiötä ei havaittu (vrt. Laulumaa 2006).

Kuva 20. Muinaisjäännöskeem Lappfjärd-Sottåsen (409010042) kuuluva siirtolohkare näkyy Stormossa metsätielle

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

[23] Lappfjärd-Rävåsen (409010044)

Liite 2: kartta 5

Muinaisj.tyyppi:	asuinpaikat
Tyyppin tarkenne:	asumuspainanteet
Rauhoitusluokka:	1
Lukumäärä:	33
Ajoitus:	kivikautinen
Ajoitustarkenne:	ei määritelty
Koordinaatit:	
ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit	N 6912649 E 226025 Z = 54,00 - 60,00
Koord.selite:	Laajan alueen keskikoordinaatti
Etäisyystieto:	Kohde sijaitsee n. 10,5 km itään Lapväärtin kirkosta
Peruskartta:	123211 Dagsmark

Tutkimukset:

1993 Päivi Kankkunen tarkastus
1994 Simo Vanhatalo koekaivaus
1995 Vesa Laulumaa kaivaus
1996 Vesa Laulumaa kaivaus
1996 Mirja Miettinen inventointi
1997 Vesa Laulumaa kaivaus
1998 Vesa Laulumaa kaivaus
1999 Vesa Laulumaa koekaivaus
2000 Vesa Laulumaa koekaivaus
2001 Vesa Laulumaa kaivaus
2006 Vesa Laulumaa inventointi
2007 Kaisa Lehtonen tarkastus

Löydöt:

KM 28005 Asuinpaikkalöytö
KM 28659 Asuinpaikkalöytö
KM 28863 Asuinpaikkalöytö
KM 29610 Asuinpaikkalöytöjä
KM 30588 Asuinpaikkalöytöjä
KM 30970 Asuinpaikkalöytöjä
KM 31940 Asuinpaikkalöytöjä
KM 32422 Asuinpaikkalöytöjä
KM 32931:1-2264 Asuinpaikkalöytöjä
KM 36113 Asuinpaikkalöytöjä
KM 36484:1-204 Asuinpaikkalöytöjä

Kuvaus:

Kohde sijaitsee puolisen kilometriä Lapväärtinjoen etelä/länsipuolella, Dagsmarkista n. 4 kilometriä itäkoilliseen. Rävåsen (suom. Kettukangas) on hiekka/moreenipohjaista mäntykangasta. Suurehko osa asuinpaikasta on tuhoutunut soranotossa. Kohteeseen johtaa soranotossa käytettävä metsätie. Vuosien 1994–2001 pelastuskaivauksissa on tutkittu n. 1000 m². Soranoton yhteydessä on tuhoutunut useita asumuspainanteita, mutta niitä on jäljellä vielä 33 kpl ja niiden sekä löytöjen perusteella asutus on keskittynyt harjun itärinteille ja kaakkoispäähän. Kokonaisuudessaan asuinpaikkavyöhyke on n. 800 metriä pitkä ja leveys vaihtelee 50–500 m Löytömateriaalin,

**KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012**

rannankorkeuden ja radiohiiliajoitusten perusteella Rävåsenilla on ollut asutusta tyypillisen kampakeramiikan ajasta Kiukaisten kulttuurin alkupuolelle. Esineistössä on mm. useiden eri kulttuurivaiheiden keramiikkaa, nuolenkärkiä, kiviesineitä ja meripihkakorujen katkelmia. Harvinaisimpia löytöjä edustavat itäruotsalainen kuoppakeramiikka sekä savinappi. Osteologisten analyysien perusteella hylkeenpyynti on ollut tärkeä elinkeino, mutta hiiltyneet pähkinänkuoret todistavat myös kasvisravinnosta.

Tarkastus 2007: Alueella on tehty metsänhakkuu ja äestys keväällä 2007. Äestyksessä on vaurioitettu ainakin kahta asumuspainannetta. Lisäksi äestysurista saatiin runsaasti kivikautista asuinpaikkamateriaalia, jotka myös osoittavat asuinpaikka-alueen huomattavasti laajemmaksi kuin aikaisemmin on tunnettu. Eteläisemmän äestetyt asumuspainanteen koordinaatit: p = 6915734, i = 3225710, z = 52,5.

Laajan moreeniharjanteen pohjoispäässä, Lapväärtinjoen/Isojoen suuren mutkan eteläpuolella; joen ja mäen välillä laajat suoalueet, joista läntiset raivattu viljelyksiksi. Mäelle vie nykyisin metsäautotie ja mäen poikki luode-kaakko suunnassa kulkee sähkölinja. Soranottoa on mäen pohjoisosassa korkeimmalla kohdalla, pääasiassa tilan 1:127 alueella. Pieniä kuoppia on tien ja sähkölinjan risteyksessä ja korkeimman lakialueen eteläpuolella. Paikalta tehtiin ensimmäiset löydöt 1993 ; seuraavina vuosina aluetta on tutkittu ja sen laajuutta selvitetty.

Lakialueen eteläpuolella on muutamia kymmeniä asumuspainanteen näköisiä muodostumia hiekkamaalla, yksittäisiä samanlaisia painanteita on myös pohjois- ja luoteisrinteellä.

2012

Tarkastukset keskittyivät kohteen eteläpuolisille alueille, jotka olivat ojitettua suota tai talousmetsää. Varsinaisesti kohteen lähellä ei liikuttu. Ei uusia havaintoja.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

[24] Lappfjärd-Rävåsen 2 (409010046)

Liite 2: kartta 5

Muinaisj.tyyppi:	asuinpaikat
Tyyppin tarkenne:	ei määritelty
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	kivikautinen
Ajoitustarkenne:	ei määritelty
Koordinaatit:	
ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit	N 6912335 E 225307 Z = 50,00 - 52,00 m mpy
Koord.selite:	Nuorakeramiikan löytöpaikan koordinaatit
Etäisyystieto:	Kohde sijaitsee n. 9,6 km itään Lappväärtin kirkosta
Peruskartta:	123211 Dagsmark
Tutkimukset:	1995 Mirja Miettinen tarkastus 2006 Vesa Laulumaa inventointi
Löydöt:	KM 29240 Asuinpaikkalöytöjä KM 32065 Asuinpaikkalöytöjä KM 32462 Asuinpaikkalöytöjä KM 38232:1-2 Asuinpaikkalöytöjä

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Dagsmarkin koillispuolella, Lappväärtinjoesta n. 1,3 km kaakkoon. Rävåsenin asuinpaikkavyöhyke alkaa kohteesta n. 600 m koilliseen. Kohteen läpi kulkee metsäautotie. Maasto on hieman pohjoiseen viettävää mäntykangasta. Maaperä on hiekkaista moreenia. Asuinpaikalta on kerätty irtolöytöjä metsäautotien molemmin puolin. Tien länsipuolelta on löydetty kvartsi-iskoksia ja iso kiertäen hangattu hioinkivi. Tien itäpuoleiselta hakkuuaukealta löydettiin v. 2000 laikutuksen jälkeen mm. nuorakeramiikkaa ja kvartsiaineistoa, myös kulttuurimaata oli näkyvissä muutamissa laikutetuissa kohdissa. Inventointiajankohtana laikutusläikät olivat jo kasvaneet umpeen ja alueelle oli nousemassa mäntytaimikkoa.

2012

Kohteen tarkempi rajaaminen voidaan tehdä suorittamalla paikalla koekaivaus.
Muinaisjäännösrekisteriin rajatulla alueella todennäköisesti sijaitsee osia muinaisjäännöksestä.

**KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012**

Kuva 21. Muinaisjäännöksen Lappfjärd-Rävåsen 2 (409010046) tarkastettua etelälaitaa. Ei havaintoa muinaisjäännöksestä.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

[25] Lappfjärd-Mössåsen/Kornbäcken (409010045)

Liite 2: kartta 5

Muinaisj.tyyppi:	asuinpaikat
Tyyppin tarkenne:	ei määritelty
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	kivikautinen
Ajoitustarkenne:	ei määritelty
Koordinaatit:	
ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit	N 6911325 E 226967 Z = 55,00 - 60,00
Koord.selite:	laajan muinaisjäännösalueen alueen länsiosan keskikoordinaatit
Etäisyystieto:	Lapväärtin kirkosta runsaat 10 km itäkaakkoon
Peruskartta:	123211 Dagsmark
Tutkimukset:	1993 Päivi Kankkunen tarkastus 1995, 1997, 1999 Mirja Miettinen tarkastuksia 2006 Kreetta Lesell inventointi 2006 Vesa Laulumaa inventointi
Löydöt:	KM 28980 Asuinpaikkalöytö KM 28982 Asuinpaikkalöytö KM 29394 Asp.löytöjä KM 29532 Reikäkivi KM 30386:1-49 Asuinpaikkalöytöjä KM 30928 Kivikirves, hiomalaaka KM 31877:1-15 Asuinpaikkalöytöjä KM 32461 Asuinpaikkalöytöjä KM 33407:1-76 Asuinpaikkalöytöjä KM 33676 Asuinpaikkalöytöjä KM 36114 Asuinpaikkalöytöjä KM 36523:1-2177 Asuinpaikkalöytöjä

Kuvaus:

Paikka sijaitsee Lapväärtin Dagsmarkissa, Kristiinankaupungin ja Karijoen rajalla, Lapväärtinjoen länsipuolella, Ohrikylästä reilut 0,5 km länteen. Maasto on hiekkaista, itään joelle laskeva peltorinnettä.

Löytöjä on tehty perunamaalta ja kynnöspelloilta vuodesta 1995 alkaen. Löytöalue ulottuu maantien molemmille puolille, mutta pääosa löydöistä on sen pohjoispuolelta. Pellon reunasta noin 100 m länteen, voimalinjan alta (kohta B) on kvartsia ja rikkoutuneelta maanpinnalta keramiikkaa. Löytöjä on myös maantien eteläpuolella olevalta, myöhemmin pelloksi raivatulta alueelta. Hiekkamaalla viljellään perunaa, jonka koneellisessa nostossa kerääntyy hihnalle ja rutilälle suuri määrä kiviä, joita on kasattu peltojen päissä. Osa löydöistä on näistä kasoista, osa pellon pinnalta. Lisäksi löytöjä on länsipuolisesta metsästä voimalinjalle saakka, mm. hiukan nuorakeramiikkaa.

Alueen laajuus ainakin 800 x 200 – 400 m, ja koillisessa se ulottuu jokeen saakka. Koordinaatit: eteläisin piste p=6913923, i=3226955, läntisin piste p = 6914291, i = 3226929, pohjoisin piste p = 6914501, i = 3227049, itäisin piste p = 6914385, i = 3227339.

**KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012**

Kyseessä on laaja kivikautinen asuinpaikkavyöhyke, joka ulottuu etelässä Riihiluomalle saakka ja pohjoisessa Ranteen tilan tuntumaan. Mössåsenin pohjoispuolella on hieman matalampi alue, jonka jälkeen harju nousee taas ja muodostaa Rävåsenin kivikautisen asuinpaikan. Löytövyöhyke on siis pituudeltaan yli kilometrin ja leveydeltään n. 100-400 metriä, paikoin hieman leveämpikin, sillä tyypillisen kampakeramiikan asuinpaikka ulottuu pitkälle metsään. Asuinpaikkavyöhyke jakautuu kolmeen eri kohteeseen, Mössåsenin lisäksi on etelässä Riihiluoma ja tyypillisen kampakeramiikan aikaan liittyvä Kivelä.. Mössåsenista, pääasiassa pelloilta, on löydetty irtolöytöinä yli 40 kiviesinettä tai kiviesineen katkelmaa sekä runsaasti saviastianpaloja, jotka kuuluvat mm. nuorakeramiikkaan, myöhäiskampakeramiikkaan ja Pyheensillan vaiheeseen.

Löytöjensä perusteella Mössåsenin alue on ollut asuttuna n. 3500-2000 eKr. Tuolloin nykyisen Lappvåärin joen tilalla oli pitkä merenlahti, johon muinainen Isojoki laski ja asuinpaikka on sijainnut lahden eteläpuolisella rannalla (Laulumaa 2006). Alueen löydöt on saatu talteen melko syvältä turvekerroksen alta.

16.8.2012:

Inventoinnissa keskityttiin voimajohtosuunnitelman perusteella tarkastelemaan Ranteen ja Kivelän tilan välistä aluetta. Peltoalueita ei tarkasteltu. Peltoalueiden tilanne on kuvattu aiemmissa raporteissa.

Alakyläntien pohjoispuolella

Kohdassa (ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit) N 6911101 E 226852 havaittiin kvartsi-iskoksia (ei kerätty talteen), eli todennäköisesti asuinpaikka jatkuu ko pisteeseen. Kvartsien löytöpaikan ja Alakyläntien välissä on hiekkakuoppa, jonka reunat käytiin läpi, mutta uusia havaintoja ei tehty. Muinaisjäännös on todennäköisesti vaurioitunut aiemman soranoton tuloksena.

Metsässä pisteen (ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit) N 6910812 E 226692 ympäristössä havaittiin merkkejä voimakasta aiemmin tapahtuneesta maanpinnan muokkauksesta. Todennäköisesti tällä paikalla on sijainnut muutamia kymmeniä vuosia sitten hiekan tai soraottopaikka. Muinaisjäännöksen rajausta pitää paikkansa ainakin lounaisosiltaan.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

Kuva 22. Peltotie kivikautisen asuinpaikan Lappfjärd-Mössåsen/Kornbäcken (409010045) lounaisosassa. Kasvillisuus oli paikalla melko rehevää, mikä osaltaan vaikeutti havainnointia. Sähkölinja tulisi seuraamaan karkeasti ottaen tielinjaa.

Kuva 23. Peltotie kivikautisen asuinpaikan Lappfjärd-Mössåsen/Kornbäcken (409010045) lounaisosassa. Tällä kohdalla havaittiin kvartsi-iskoskia.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

Kuva 24. Kivikautiseen asuinpaikkaan kuuluva kvartsi-iskos (vaaleana keskellä, ei taltioitu).

Kuva 25. Sähkölinja liittyisi olemassa olevaan linjaan nykyisen pylvään kohdalla. Tällä kohdalla saattaa sijaita osia kiinteästä muinaisjännöksestä.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

Kuva 26. Hieman ylempänä rinteessä maaperä ei vaikuta yhtä otolliselta muinaisjännösten esiintymiseen.

Tunnetut kohteet: Isojoki

[26] Lakiakangas (151010065)

Liite 2: kartta 10

Laji:	kiinteä muinaisjäänös
Muinaisj.tyyppi:	asuinpaikat
Tyypin tarkenne:	ei määritelty
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	kivikautinen
Ajoitustarkenne:	ei määritelty
Koordinaatit:	
ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit	N 6907148 E 226176 Z = 85,00 - 87,00
Koord.selite:	löytökohta a
Etäisyystieto:	Isojoen kirkosta runsaat 15 km länsiluoteeseen
Peruskartta:	123210 Kärjenkoski
Tutkimukset:	1996 Mirja Miettinen & Pirjo Uino tarkastus
Löydöt:	KM 29683 Asuinpaikkalöytöjä KM 31882 Asuinpaikkalöytöjä

Kuvaus:

- a) Lakiakankaalta, metsäautotien ojaleikkauksista on löytöjä. Paikka on matala harjukapeikko kahden kostean metsäalueen ja suon, Vähänevan ja Riihijärvennevan välillä. Hiekkamaata tai moreenia. Löydöt kvartsia. Kohteen laajuus on selvittämättä.
- b) Vuonna 1999 kvartsia on löytynyt noin 200 m pohjoiseen edellä mainitulta paikalta, kohdasta $x=6899\ 36$, $y=1538\ 36$, $z=85$, tilan 1:58 maalta.

Lakiakankaalle vievän metsäautotien tieleikkauksista, sekä suo-ojan (tien itäpuolelta) ojaleikkauksista kvartseja, hiekka ja sora maata, laajat laakeat hiekkakankaat, kilometrien alueella syynejä yms. itäpuolella Riihijärvenneva.

23.5., 5.7. ja 17.8.2012

Kohteen luonnetta ja sijaintia yritettiin selvittää kolmena eri päivänä tehdyn maastokäynnin avulla, mutta uusia havaintoja kohteesta ei tehty. Kohteen eteläpuolella on avohakattu talousmetsä, itäpuolella kasvaa sankkaa sekametsää ja länsipuolella maasto kohoaa mäntymetsänä. Tällä hetkellä pintahavaintojen perusteella kohteen laajuuden ja merkityksen arvioiminen on todella hankalaa.

Todennäköisesti muinaisjäänös sijoittuu koordinaattipisteiden (ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit) N 6907148 - N 6907378 ja E 226153 E 226176 väliselle alueelle kosteikon länsipuolelle. Kohteen raja-alue on laadittu aiempien löytöjen ja maaston topografian perusteella.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

Kuva 27. Kohteen eteläpuolella oli avohakkuualue, joka tarkastettiin inventoinnin yhteydessä pohjoisosiltaan. Lakiakangas (151010065).

Kuva 28. Löytöpaikka, metsäautotien oja on aluskasvillisuuden peittämä. Myös tien laidat olivat sankan metsän peittämät.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

[27] Riihijärvi (151010064)

Liite 2: kartta 10

Laji:	kiinteä muinaisjäännös
Vedenalainen:	ei
Muinaisj.tyyppi:	asuinpaikat
Tyypin tarkenne:	ei määritelty
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	kivikautinen
Ajoitustarkenne:	ei määritelty
Koordinaatit:	
TRS-TM35FIN –tasokoordinaatit	N 6908377 E 226995 Z = 68,00 - 70,00
Koord.selite:	GPS koordinaatit
Etäisyystieto:	Isojoen kirkosta noin 15 km luoteeseen
Peruskartta:	123211 Dagsmark
Tutkimukset	1996 Mirja Miettinen & Bertil Huhtala tarkastus
Löydöt	KM 29684 Asuinpaikkalöytöjä

Kuvaus

Kohde sijaitsee Isojoen kunnan luoteisosassa, Kristiinankaupungin/Lapväärtin rajalta noin 1 km etelään, kuivatun Riihijärven länsipuolella, viljelys- ja metsämaan rajalla, hienohiekkaisella hiekkakankaalla, kotitarvekuopan ja pellon reunan viereisellä joutomaalla. Löydöt ovat kvartssia, hiekkakivi-iskos ja kampakeraamisen saviastian pala. Löydöt saatiin metsän reunassa olevasta maaleikkauksesta.

Asuinpaikan laajuus on selvittämättä.

Hienohiekkainen, kivetön kangasmaa viljelysmaan länsireunalla, muinaisen järven- tai merenlahden rantaa. Löydöt ojaleikkauksesta ja viljelysmaan reunalla olevasta loivasta terassista, josta maata viety alemmas kuivatulle järvenpohjalle.

2012

Kohde tarkastettiin pintapuolisesti, koska lähistölle on suunnitteilla rakentamista. Kohtelle laadittiin maaston topografian ja löytöjen perusteella rajaus. Todennäköisesti kohde tulee jäämään riittävän etäälle rakentamisesta.

Paikalla olevan pellon laidassa havaittiin hienoa hiekkaa. Pellon laidassa havaittiin kvartsi-iskoksia (mm. YKJ 6911294 / 3227060; ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit: N = 6908395 E = 227000).

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

Kuva 29. Kivikautinen asuinpaikka Riihijärvi sijaitsee hiekkaisella pellolla. Tarkastushetkellä pelto oli oraalla eikä tarkempaa rajausta kohteelle tehty.

Kuva 30. Kohteeseen Riihijärvi kuuluva kvartsi iskos. Iskosta ei kerätty talteen.

Irtolöydöt

[28*] Stenbacka (irtolöytö, ei muinaisjäännös)

Liite 2: Kartta 6

Laji:	irtolöytö
Muinaisj.tyyppi:	löytöpaikat
Tyyppin tarkenne:	irtolöytöpaikat
Rauhoitusluokka:	ei määritelty
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	kivikautinen
Ajoitustarkenne:	ei määritelty
Koordinaatit:	
ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit	N 6905861 E 221891 Z: 45,00

Koord.selite:	GPS-mittaus löytöpaikalta
Etäisyystieto:	Lapväärtin kirkosta 9,5 km kaakkoon
Peruskartta:	123210 Kärjenkoski
Löydöt:	KM 37396 Kvartsia

Kuvaus:

Kvartsi-iskoksen löytöpaikka sijaitsee Korsbäckin kylässä, Dahlbackan talon eteläpuolisessa pellossa, noin 60 metriä talosta lounaaseen, Korsbäckintien länsipuolella. Maasto on peltoa Lillån laakson, Merijärven eli Storsjön itäreunalla. Rinne laskee länsiluoteeseen. Tällä kohtaa voimajohtolinja laskeutuu rinteeseen poikki alas jokilaaksoon. Maaperä on hiekkaista peltomultaa.

Vuonna 2008 voimajohtolinjan reittiä tarkastettaessa pintapoimittiin Merijärven itälaidan peltorinnettä Dahlbackan ja Furubackan talojen länsipuolella. Korsbäckintien länsipuolella on peltotasanne, jonka korkeus on noin 45 m mpy ja rinne laskee törmänä jokilaaksoon. Tarkastuksen aikaan pellot kasvoivat perunaa, joten olosuhteet eivät olleet kovin hyvät. Pienen pellon pohjoislaidasta tien ja sähkölinjan välistä löytyi yksi kvartsi-iskos, mutta ei mitään muuta esihistoriaan viittaavaa. Pellon pinnalla näkyi jonkin verran pikkukiviä, myös luontaista kvartsia. Maaston perusteella paikalla voisi olla asuinpaikkakin tai iskos on irtolöytö, peräisin läheisiltä asuinpaikoilta.

2012

Tilanne vastasi vuoden 2008 havaintoja.

Aiemmin tuntemattomat kohteet

Uudet kohteet, muinaisjännökset ja irtolöydöt

[29] Storåsberget N (Kristiinankaupunki)

Liite 2: kartta 4

Muinaisj.tyyppi: Kivirakenteet

Tyyppin tarkenne: rakkakuopat

Rauhoitusluokka: 2

Lukumäärä:

Ajoitus: ajoittamaton

Ajoitustarkenne: ei määritelty

Koordinaatit:

ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit N 6909351

E 220070

Z: 60 - 65 m mpy

Koord.selite: Gps-koordinaatit rakkakuopan 8:n kohdalta

Etäisyystieto: Lappväärtin kirkolta 6,1 km kaakkoon

eruskartta: 123211 Dagsmark

Tutkimukset

Ei aiempia tutkimuksia

Löydöt:

Ei löytöjä

Kuvaus (25.5.2012):

Rakkakuopista R 1, R 2, R 3 sijaitsevat yksittäisinä kuoppina ilman selkeää yhteyttä toisiinsa, kun taas rakkakuopat R 4 – R 9 sijaitsevat samassa kivirakassa muodostaen näyttävän kokonaisuuden Storåsbergetin laelle. Kivirakassa, jossa R 4 – R 9:n rakkakuopat sijaitsevat, on myös useita pienempiä kivirakenteita tai rakkakuoppia, joiden dokumentointia ei inventoinnin yhteydessä pidetty tarpeellisenä. Rakkakuopat sijaitsevat melko lähellä Storåsenin kivikautista asuinpaikkaa, sen eteläpuolella.

R 1

Sijainti: P = 6912382 I = 3220057

Koko: halkaisija n. 2 m, syvyys 0,5 m

Kivirakassa sijaitseva jäkälän peittämä rakkakuoppa, jonka keskellä on kanto.

R 2:

Sijainti: P = 6912456 I = 3219989

Koko: halkaisija n. 2 m, syvyys 0,5 m

Kivilouhikossa sijaitseva kraatterimainen latomus tai kivirakenne, joka voidaan tulkita rakkakuopaksi.

R 3

Sijainti: P = 6912456 I = 3219989

Koko: halkaisija n. 4 m, syvyys 0,5 m. Ympärysvalli kohoaa noin 0,2 m ympäröivää maanpintaa korkeammalle. Sammalen ja jäkälän peittämä rakkakuoppa, jossa on selkeä valli kuopan alarinteen- eli länsipuolella.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

R 4

P = 6912274 I = 3220115

Rakkakuopan halkaisija on noin 2 m ja syvyys 0,5 m.

Rakkakuopan pohjalla on pystykivi ja sen keskellä kasvaa koivu. Rakkakuoppa on jäkälän ja sammalen peitossa. Kuopan eteläreunalla on kiviröykkiö (n 1 m x 1 m, kork. n 0,5 m), joka saattaa olla kuoppaa nuorempi.

R 5

P = 6912273 I = 3220116

Rakkakuopan pituus on noin 1 m (itä-länsi) ja leveys alle 1 m (pohjois-etelä).

Rakkakuopassa on vallimainen eteläreuna. Kuopan pohjoisreuna on mahdollisesti romahtanut. Jäkälän peitossa.

R 6

P = 6912262 I = 3220125

Selkeä kuoppa, jota ympäröivässä vallissa on pienehköjä kiviä. Kuopan keskellä on ns. silmäkivi.

Kuopasta noin 2 metriä itään on raivattu pohjois-eteläsuuntainen kuoppa, jolla on pituutta 2 m ja leveyttä 0,5 m. Muotonsa puolesta kyseessä voisi olla hauta.

R 7

Rakkakuopasta R 6 itään. Kyseessä on pieni rakkakuoppa, jonka halkaisija on noin 1 m ja syvyys 0,3 m.

R 8

P = 6912250 I = 3220128

Suuri rakkakuoppa keskellä rakkakivikkoja. Halkaisija 4 metriä ja syvyys 1 metri. Keskellä silmäkivi.

R 9

Kivirakan etelälaidassa sijaitseva rakkakuoppa, jonka halkaisija on 3 metriä ja syvyys 1 metri. Kuopan keskellä kasvaa kuusi. Kivet ovat sammalen ja jäkälän peitossa.

R 10

P = 6912555 I = 3220041

koko 2 m x 1 m. Syvyys sammalen pintaan noin 0,4 m. Piikillä painettaessa pohja tuli vastaan noin 0,7 m maanpintaa syvemmällä. Alarinteen puolella selkeä valli. Kuopassa on jyrkähköt seinämät.

R 11

P = 6912506 I = 3219897

Muinaisen rantaterassin laidassa. Koko 1,5 m (kaakko-luode) x 1 m (koillinen-lounas), syvyys 0,5 m.

Kuopan lounaiskulma näkyy selkeästi.

Paikalla kasvaa runsaasti puolukanvarpuja.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

Kuva 31. Storåsberget, rakkakuoppa R 1.

Kuva 32. Storåsberget N, rakkakuoppa R 2.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

Kuva 33. Storåsberget N. Vasemmalla edessä rakkakuoppa R 4, joka oikealla (etelä) puolella kiviraunio.

Kuva 34. Storåsberget N. Keskellä rakkakuoppa R 4 (, jossa pystykivi), joka oikealla (etelä) puolella kiviraunio.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

Kuva 35. Storåsberget N. Keskellä rakkakuoppa R 5.

Kuva 36. Storåsberget N. Keskellä rakkakuoppa R 8.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

Kuva 37. Storåsberget N. rakkakuoppa R 9:n keskellä kasvaa kuusi.

Kuva 38. Rakkakuoppa R 10.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

Kuva 39. Rakkakuoppa R 10. Kuopassa pystyssä punainen piikki, jolla selvitetiin rakenteen syvyyttä.

[30] Storåsberget S (Kristiinankaupunki)

Liite 2: kartta 4

Muinaisj.tyyppi:	Kivirakenteet
Tyyppin tarkenne:	rakkakuopat
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	ajoittamaton
Ajoitustarkenne:	ei määritelty
Koordinaatit:	
ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit	N 6908818 E 219620 Z = 47,5 m mpy
Koord.selite:	Gps-koordinaatit rakenteen päältä
Etäisyystieto:	
Peruskartta:	123211 Dagsmark
Tutkimukset	Ei aiempia tutkimuksia
Löydöt:	Ei löytöjä

Kuvaus (25.5.2012):

Storåsbergetin louhikkoisessa etelärinteessä. Kuopan halkaisija on noin 2 m ja syvyys 1 m. Kuoppaa reunustaa noin päänkokoiset kivet, jotka ovat sammalen peitossa. Kuopan itäpuolella on hakkuuaukea, jonne on suunnitteilla tuulivoimala.

Kuva 40. Rakkakuoppa Storåsberget on kaivettu kivilouhikkoon.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

[31] Stenbergen E (Kristiinankaupunki)

Liite 2: kartta 7

Muinaisj.tyyppi:	Kivirakenteet	
Tyyppin tarkenne:	Rakkakuopat	
Rauhoitusluokka:	-	ehdotus: 2
Lukumäärä:	16	
Ajoitus:	Esihistoriallinen	
Ajoitustarkenne:	ei määritelty	
Koordinaatit:		
ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit	N = 6 902 021 I = 221 405 Z = 85 – 90 m mpy	
Koord.selite:	GPS mittaus, alueen keskipiste	
Etäisyystieto:	Kristiinankaupungin kirkosta	
Peruskartta:	123211 Dagsmark	
Tutkimukset		
	Ei aiempia tutkimuksia	
Löydöt:		
	Ei löytöjä	

Kuvaus 6.7.2012:

Rakkakuopat sijaitsevat Kristiinankaupungin ja Isojoen rajalla Maunulankankaalla. Kivirakka sijaitsee kallioisen mäenlaen itäpuolella. Paikalla on luontainen rakkakivikko, johon kuopat on kaivettu. Säilyneet kuopat sijaitsevat Kristiinankaupungin puolella. Kivirakka jatkuu myös Isojoen puolelle, mutta tällä alueella on metsänhoitotoimenpiteiden yhteydessä laikutettu maata, minkä seurauksena Isojoen puolella todennäköisesti sijainneet rakkakuopat ovat tuhoutuneet.

Rakkakuopat:

- 1) Sijainti: N 6902080 E 221395
 - a. kaksoiskuoppa
 - b. molemmat kuopat kooltaan 1 x 1 m
- 2) Sijainti: N 6902078 E 221400
 - a. 1 x 1 m, syv. 0,5 m
- 3) Sijainti: N 6902075 E 221396
 - a. 1 x 1m, syv. 0,5 m
- 4) Sijainti: N = 6902067 E = 221403
 - a. pohjois-etelä –suuntainen
 - b. pituus 2 m, leveys 1 m
 - c. itäpuolella pienempi kuoppa, jonka koko 0,5 m x 0,5 m x 0,2 m
- 5) Sijainti: N = 6902063 E = 221405
 - a. pyöreä
 - b. 2 x 2 m, syv. 0,5 m
- 6) Sijainti: N = 6902069 E = 221404
 - a. pohjois-etelä –suuntainen

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

- b. 2 x 1 m, syv. 0,5 m
 - 7) Sijainti: N = 6902057 E = 221404
 - a. pyöreä
 - b. 2 x 2 m, syv. 0,5 m
 - 8) Sijainti: N = 6902056 E = 221391
 - a. pyöreä
 - b. 2 x 2 m, syv. 0,5m
 - 9) Sijainti: N = 6902046 E = 221406
 - a. pyöreä
 - b. sammalen peitossa
 - c. 2,5 x 2,5 m, syv. 0,5 m
 - 10) Sijainti: N = 6902042 E = 221406
 - a. pyöreä
 - b. 2 x 2 m, syv. 0,5 m
 - 11) Sijainti: N = 6902033 E = 221403
 - a. pyöreä
 - b. 2 x 2 m, syv. 0,5 m
 - 12) Sijainti: N = 6902028 E = 221402
 - a. 1 x 1 m, syv. 0,5 m
 - 13) Sijainti: N = 6902017 E = 221393
 - a. 1,5 m x 1,5 m, syv. 0,5 m
 - 14) Sijainti: N = 6902011 E = 221399
 - a. 2 x 2 m, syv. 0,6 m
 - 15) Sijainti: N = 6902006 E = 221391
 - a. pyöreä, jyrkät reunat
 - b. 2 x 2 m, syvyys 0,8 m
 - 16) Sijainti: N = 6902021 E = 221389
 - a. 2 x 2 m, syvyys 0,5 m
- Pisteestä N = 6902015 E = 221376 lounaaseen on kivirakka aurattu. Mahdollisesti kivirakka on jatkunut tästä etelään, sillä kivikossa voidaan yhä nähdä viitteitä vanhoista rakkakuopista.

**KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012**

Kuva 41. Rakkakuoppa Maunulankankaan eteläpuolella Kristiinankaupungin ja Isojoen välillä. 6.7.2012.

Kuva 42. Rakkakuoppa Kristiinankaupungin ja Isojoen rajalla. 6.7.2012.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

[32] Kärmeskangas (Kristiinankaupunki)

Liite 2: kartta 7

Muinaisj.tyyppi:	Työ- ja valmistuspaikat
Tyyppin tarkenne:	tervahaudat
Rauhoitusluokka:	- ehdostus: 2
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	historiallinen aika
Ajoitustarkenne:	ei määritelty
Koordinaatit:	N = 6903588 E = 222001 Z = 45 m mpy
Koord.selite:	GPS koordinaatit
Etäisyystieto:	
Peruskartta:	123211 Dagsmark
Tutkimukset	Ei aiempia tutkimuksia
Löydöt:	Ei löytöjä

Kuvaus:

Korsbäckintien koillispuolella kuusikossa voimalinjan itäpuolella on tervahauta, jonka halkaisija on noin 7 metriä. Tervahaudan ränni päättyy aivan tien laitaan. Tervahauta on tehty hiekkamaahan terrassin laitaan. Tarkastushetkellä tien laidassa tervahaudan kohdalla oli pino koivutukkeja.

Kuva 43. Tervahauta sijaitsee tien laidassa kuusikon juurella. 3.7.2012.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

[33] Maunulankangas (Kristiinankaupunki)

Liite 2: kartta 7

Muinaisj.tyyppi:	rajamerkit	
Tyyppin tarkenne:		
Rauhoitusluokka:	-	ehdotus: 2
Lukumäärä:	1	
Ajoitus:	Historiallinen aika	
Ajoitustarkenne:	ei määritely	
Koordinaatit:		
ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit	N = 6902373 E = 220952 Z = 77,5 m mpy	
Koord.selite:	Gps-koordinaatit rakenteen päältä	
Etäisyystieto:		
Peruskartta	123210	Kärjenkoski
Tutkimukset		
	Ei aiempia tutkimuksia	
Löydöt:		
	Ei löytöjä	

Kuvaus:

Neliön muotoinen päänkokoisista kivistä koottu yhä käytössä oleva Kristiinankaupungin ja Isojoen välinen rajamerkki. Rajamerkki on kooltaan noin 2 x 2 m ja siinä on viisi kivistä (korkeus n. 0,6 m). Keskellä rajamerkkiä on pystykivi. Rajamerkki sijaitsee talousmetsässä, joka kasvaa mäntyjä.

**KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012**

Kuva 44. Rajamerkki Maunulankankaalla Kristiinankaupungin ja Isojoen välillä. 6.7.2012.

Kuva 45. Rajamerkki Maunulankankaalla Kristiinankaupungin ja Isojoen välillä. 6.7.2012.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

[34*] Kiviluhdankangas (Isojoki)

Liite 2: kartta 6

Muinaisj.tyyppi:	Irtolöytö
Tyyppin tarkenne:	-
Rauhoitusluokka:	ei muinaisjäänös
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	kivikautinen
Ajoitustarkenne:	ei määritelty
Koordinaatit:	
ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit	N 6903245 E 225140 Z= 82,5 m mpy
Koord.selite:	Gps-koordinaatit löytöpaikalta
Etäisyystieto:	
Peruskartta:	123210 Kärjenkoski
Tutkimukset	Ei aiempia tutkimuksia
Löydöt:	
	KM 39189

Kuvaus:

Kvartsi iskoksia Mansikkamäen metsäautotieltä lähtevältä ajouralta, noin 60 m etäisyydeltä tiestä. Löytökohdan pohjoispuolella on avohakattua ja ojitettua metsää. Maasto on hiekkapohjaista, löytökohdan pohjoispuolella avohakattua talousmetsää. Eteläpuolella kasvaa sankka kuusikko. Löydön ympäristöä käytiin läpi, mutta mitään asuinpaikkaan viittaavaa ei löydetty.

Kuva 46. Irtolöytöpaikka Kiviluhdankangas. Oikealla (pohjoisessa) ojitettu avohakkuualue. Iskos löytyi metsäautotieltä.

Uudet kohteet, muut kohteet

[35*] Kristiinankaupunki: Lerviken Savilahti

Liite 2: kartta 9

Muinaisj.tyyppi:	kivirakenteet	
Tyyppin tarkenne:	kiviaidat	
Rauhoitusluokka:	-	Luokitusehdotus: muu kohde
Lukumäärä:	3 (lisäksi useita pienempiä rakenteita)	
Ajoitus:	historiallinen	
Ajoitustarkenne:	ei määritelty	

Koordinaatit:

Eteläisin piste:		
ETRS-TM35FIN	P: 6918650	I: 210487

Läntisin piste		
ETRS-TM35FIN	P: 6918706	I: 210435

Pohjoisin piste		
ETRS-TM35FIN	P: 6918722	I: 210470

Koord.selite:	Z = 7,5 - 12,5 m mpy
Etäisyystieto:	Gps-koordinaatit havaintopaikalta
Peruskartta:	2,5 km koilliseen Kristiinankaupungin kirkolta
Tutkimukset	123208 Lappfjärd

Ei aiempia tutkimuksia

Löydöt:

Ei löytöjä

Kuvaus:

Savilahdentien länsipuolella ja voimajohtolinjan eteläpuolella sijaitsevalla kallioisella mäellä on luonnonkivistä koottuja kivi aitoja ja röykkiöitä. Kiviaidat ovat leveydeltään 0,5 – 2 m ja korkeudeltaan 0,5 – 1 m. Kivirakenteet on koottu luonnonkivistä kylmämuuraamalla. Kiviaidoista suurin muodostaa suorakaiteen. Rakenteet liittynevät maatalouteen ja ovat todennäköisesti toimineet laidunaitauksina.

Kohde ei ole muinaisjäännös, mutta sitä voidaan pitää paikallisesti merkittävänä ja säilyminen oli suotavaa.

Kohde tarkastettiin 5.7.2012.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

Kuva 47. Kivivaitaus

Kuva 48. Kivirakenteita.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

[36*] Kristiinankaupunki: Eriksback

Liite 2: kartta 9

Muinaisj.tyyppi:	kivirakenteet	
Tyyppin tarkenne:	kiviaidat	
Rauhoitusluokka:	-	Luokitusehdotus: muu kohde
Lukumäärä:	1	
Ajoitus:	historiallinen	
Ajoitustarkenne:	ei määritelty	

Koordinaatit:

ETRS-TM35FIN -tasokoordinaatit	P: 6918284	I: 211263
KKJ:n yhtenäiskoordinaatisto	P (YKJ): 6921186	I (YKJ): 3211317
	Z = 10 - 12 m mpy	

Koord.selite: Gps-koordinaatti kiviaidan päältä
Etäisyystieto: Kristiinankaupungin kirkolta 3,1 km itäkoilliseen
Peruskartta: 123208 Lappfjärd
Tutkimukset

Ei aiempia tutkimuksia

Löydöt:

Ei löytöjä

Kuvaus:

Kiviaita, joka sijaitsee pohjoiseen laskevalla rinteellä voimajohtolinjan eteläpuolella. Kohde ei ole muinaisjäännös, mutta sitä voidaan pitää paikallisesti merkittävänä ja säilyminen oli suotavaa. Kohde tarkastettiin 5.7.2012.

Kuva 49. Kiviaitaa olemassa olevan sähkölinjan eteläpuolella. Rakenne liittyyneen maatalaan toimintoihin.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

[37*] Kristiinankaupunki Lamminpää - Maunula

Liite 2: kartta 6

Muinaisj.tyyppi: työ- ja valmistuspaikat

Tyyppin tarkenne: kivilouhos

Rauhoitusluokka: ei muinaisjäänös

Lukumäärä: 1

Ajoitus: historiallinen

Ajoitustarkenne: arvio: 1800-1900 -luku

Koordinaatit:

ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit N 6902103

E 221931

Z = 65 m mpy

Koord.selite: Gps-koordinaatit kallioleikkauksen kohdalta

Tutkimukset

Ei aiempia tutkimuksia

Löydöt:

Ei löytöjä

Kuvaus:

Historiallisen ajan kivilouhos Maunulan ja Lamminpään talojen välisellä avokalliolla voimajohdon länsipuolella. Kalliossa voidaan havaita useita poraus ja louhintajälkiä. Tarkastettu 3.7.2012.

Kuva 50. Kivilouhoksen rakenteita Manulan ja Lamminpään talojen välisellä avokalliolla. Kuvassa näkyvän kiven ylälaidassa on porauksen jälkiä. 3.7.2012.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

Kuva 51. Kivilouhoksen rakenteita Manulan ja Lamminpään talojen välisellä avokalliolla. 3.7.2012

Kuva 52. Kivilouhoksen rakenteita Manulan ja Lamminpään talojen välisellä avokalliolla. 3.7.2012

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

[38*] Kristiinankaupunki Propsmossen

Liite 2: kartta 7

Muinaisj.tyyppi:	työ- ja valmistuspaikat	
Tyyppin tarkenne:	kivilouhos	
Rauhoitusluokka:	-	ehdotus: muu kohde
Lukumäärä:	1	
Ajoitus:	historiallinen	
Ajoitustarkenne:	arvio: 1800-1900 -luku	
Koordinaatit:		
ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit	N 6902106 E 220015 Z= 60 - 65	
Koord.selite:	Gps-koordinaatit	
Tutkimukset	Ei aiempia tutkimuksia	
Löydöt:	Ei löytöjä	

Kuvaus:

Historiallisen ajan kivilouhos Paulakankaan pohjoispuolisella avokalliolla. Kalliossa voidaan havaita useita poraus ja louhintajälkiä sekä irtokiviä. Kohde on melko laaja käsittäen lähes koko avokallion metsätien itäpuolella. Kohteen läheisyydessä sijaitsee kivikautinen asuinpaikka ja pronssikautinen röykkiö Lappfjärd-Granliden (409010035).

Kuva 53. Kivilouhos Paulakankaan pohjoisosan avokalliolla.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

Kuva 54. Kivilouhos Paulakankaan pohjoisosan avokalliolla.

Kuva 55 Kivilouhos Paulakankaan pohjoisosan avokalliolla, porausjälkiä kalliossa.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

[39*] Kristiinankaupunki: Stenbergen N

Liite 2: kartta 7

Muinaisj.tyyppi:	Työ- ja valmistuspaikat
Tyyppin tarkenne:	kivilouhos
Rauhoitusluokka:	- ehdotus: muu kohde
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	historiallinen aika
Ajoitustarkenne:	ei määritelty
Koordinaatit:	
ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit	N= 6902009 E= 221084
Koord.selite:	Peruskartalta arvioitu keskikohta
Peruskartta:	123210 Kärjenkoski
Tutkimukset	
	Ei aiempia tutkimuksia
Löydöt:	
	Ei löytöjä

Kuvaus:

Stenbergenin länsirinteellä on hylätty kivilouhos. Nykyisin paikalla on avokalliota sekä mäntyä kasvavaa talousmetsää. Avokalliolla on laajalla alueella näkyvissä kallioleikkauksia, porausjälkiä, puhdistettua kalliopintaa, raaka-aineen paloja sekä valmiita kivituoitteita.

Kuva 56. Stenbergen W: Louhittuja kiviä, joissa näkyvät porausjäljet. 6.7.2012.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

Kuva 57. Stenbergen :n kivilouhoksen kiviä odottamassa kuljetusta. 6.7.2012.

Kuva 58. Stenbergen W:n louhittuja kiviä, joissa näkyvät porausjäljet. 6.7.2012.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

Kuva 59. Stenbergen W:n kivilouhoksen kalliosta irrotettu kivi.

Kuva 60. Stenbergen W, louhos on sijainnut laajalla alueella avokalliolla.

KRISTIINANKAUPUNKI JA ISOJOKI, TUULIVOIMAPUISTOHANKKEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
LAPPFJÄRDIN JA LAKIAKANKAAN ALUEELLA 2012

[40*] Kristiinankaupunki: Påskträsket

Liite 2: kartta 8

Muinaisj.tyyppi:	kivirakenteet	
Tyyppin tarkenne:	rajamerkit	
Rauhoitusluokka:	-	ehdotus: muu kohde
Lukumäärä:	1	
Ajoitus:	historiallinen aika	
Ajoitustarkenne:	ei määritelty	
Koordinaatit:		
ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit	N 6919058 E 215748	
Koord.selite:	Gps-koordinaatit	
Etäisyystieto:		
Peruskartta:	123211 Dagsmark	
Tutkimukset	Ei aiempia tutkimuksia	
Löydöt:	Ei löytöjä	

Kuvaus:

Noin 1,5 x 1,5 m x 0,8 m kokoinen rajamerkki, jonka keskellä kohoaa pystykivi. Rajamerkki on pystytetty avokalliolle. Nykyisin se sijaitsee voimajohtolinjan alla. Jäännöstä ei tulkittu muinaisjäännökseksi, koska kyseessä on ilmeisesti tilojen rajaa ilmaisevat suhteellisen nuori rajamerkki.

Kuva 61. Rajamerkki Påskträsket.